

Tekst gwarowy — Zalipie 2

Autor: Izabela Stapor

Nagranie i zapis: Izabela Stapor

{smoothgallery image=F3232.jpg&title=Pani Maria Sierak&caption=Pani Maria Sierak}Informatorka: Maria Sierak; zam. w Zalipiu, gm. Olesno; ur. w 1930 r., w pobliskiej Pilczy Żelichowskiej; ukończyła kilka klas szkoły podstawowej; mąż pochodzi z Zalipia; nigdy na dłużej nie wyjeżdżała; rolnik, z zamiłowania malarka.

Święta i kolędniki

{vm}T322.mp3|L{/vm}

O, to {tt}kolędniki, rozłożona wymowa samogłoski nosowej ę przed spółgłoską zwartą|kolendniki{/tt}, to było bardzo pienkne. Tak jak chodzili kolendniki, kolendy {tt}śpiwali, wymowa ścieśnionego e jako i, występowanie twardego l w grupie li|śpiwaly{/tt}, {tt}robiłam, zanik ł w grupie -iła-|robiam{/tt} jem {tt}pamiętam, rozłożona wymowa samogłoski ę, przejście pochylonego a >o|pamientom{/tt}, czopkim jem ubierała. Przychodzili {tt}chłopaki, uproszczenie grupy chł- > cho-, wymowa zwężonego a jako o|chopoki{/tt} od..., w rodziców domu byam, to copki jem takie... Tako ta czopka była o... Tu sie pióra {tt}wstawiało, depalatalizacja v' >v|wstawiało{/tt} ta, pióra. A tu było takie płótno na głowe, a tu było naklejane takie {tt}różne, przejście z (powstałego w wyniku mazurzenia) w ź|różne{/tt} nawet, ozdóbki były różne na tych czapkach, na tych...to sie robiło. No i {tt}oni, wymowa ścieśnionego o jako u|uni{/tt} kozuchy do góry tem chodzili i kolendy, kościelne kolendy wszystko tak śpiwali, no kolendy. No było fajnie, bo jak {tt}gdzieś|dziesi{/tt} puścili tych kolendników, to potaćczyło sie. No, to było lo młodygo, a tero młodzi co {tt}mają, utrata nosowości przez samogłoskę nosową ą w wygłosie|majo{/tt}. Przedstawienia my grywały, o {tt}młodą, rozłożona wymowa ą w wygłosie|młodom{/tt} była, od młodości, role różne my mieli, przedstawienia. Akcja katolicka była bardzo u nos utwierdzono tak... Co było duża, nos było chłopaków, dziewczynek, bardzo pienknie sie bawilimy zawsze, {tt}grzecznie, mazurzenie|grzecznie{/tt}. Tam była jedno tako starszo pani. Jag jo... Jo ni moge {tt}zrozumieć, zastosowanie odmiennego przedrostka słowotwórczego niż w polszczyźnie ogólnej|wyzrozumieć{/tt}, jak nieposłuszeństwo. Jak takie chłopcy jak byli, w sile wielu, kawalerzy. I my sie schodzili wszyscy do szkoły, my jo słuchali. My jo nieros poprosili, wkej ło co. Bo był taki jeden co na harmonii {tt}umiał, utożsamienie pochylonego a z o|umiał{/tt}, a my se chcieli potaćcować. Teofila, pozwól {tt}przyjść, uproszczenie grupy -ść > -ś|przyjś{/tt} temu. No to my se na świetlicy we szkole pobawili sie. A ile {tt}przedstawień, zastosowanie odmiennych końcówek niż w języku ogólnym|przedstawieniów{/tt} my grali? Na Świe... na Stanisława Kostkę, na... {tt}Matkę Boską, denazalizacja samogłosek ę i ą w wygłosie|Matke Bosko{/tt} Lourde, to.....Świento Terese. To to wszystko takie było zgrane, wszystko i na zebrania chodziło wszystko. Ale było dużo dzieci, bo to była wojna i nikt nigdzie nie ruszył, po kilka dzieci było w domu. To było życie, wszędzie było ludzi.